

6.17.25. Alkohol na pracovišti

<http://www.guard7.cz/nabidka/lexikon-bozp/alkohol-na-pracovisti>

Problematicke zákazu požívání alkoholu a jiných návykových látek se věnuje hned několik právních předpisů.

Jedná se o následující předpisy:

- [Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce](#)
- [Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek](#)
- [Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce](#)
- [Vyhláška č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu](#)

Hlavní definici toho, jak je to s alkoholem na pracovišti nalezneme v [§ 106 odst. 4 písm. e\) Zákoníku práce](#), který stanovuje, že zaměstnanec nesmí požívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky (zde se Zákoník práce odkazuje na [zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách](#)) na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele a nekouřit na pracovištích a v jiných prostorách, kde jsou účinkům kouření vystaveni také nekuřáci.

Avšak pozor! Zákaz
požívat alkoholické
nápoje se nevztahuje na
zaměstnance, kteří pracují
v nepříznivých
mikroklimatických
podmínkách, pokud
požívají pivo se sníženým
obsahem alkoholu, a na
zaměstnance, u nichž
požívání těchto nápojů je
součástí plnění
pracovních úkolů nebo je
s plněním těchto úkolů
obvykle spojeno. I zde je

nutno tuto část doplnit o to, že povolení pití alkoholických nápojů musí být uvedeno v některém z interních předpisů, jedná se například o to, že v nepříznivých mikroklimatických podmínkách může být podáváno například pivo s nízkým obsahem alkoholu, ale musí být uvedeno v seznamu ochranných nápojů, který musí být zpracovaný na základě hodnocení rizik. (Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci Hlava II)

A možná to řada z Vás neví, protože řada zaměstnavatelů a vedoucích pracovníků to nekontroluje a nevyžaduje, ale konzumace alkoholu na pracovišti je zakázána i po skončení pracovní doby, což platí například po oslavy, které se svými kolegy po pracovní době pořádáte.

PRÁVA A POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE

Povinnosti zaměstnavatele pro tyto účely jsou stanoveny [§ 101 odst. 1 a 5 a § 102 odst. 1., zákoníku práce](#), které stanovují, že zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost práce a ochranu zdraví zaměstnanců a vše

fyzických osob, které se s jeho vědomím na pracovišti zdržují, zároveň je také povinen přijímat různá opatření pro vytváření a dodržování těchto podmínek.

Proto je zaměstnavatel oprávněn dle [§ 21 odst. 2 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek](#) vyzvat osobu podezřelou z požití alkoholu k orientační dechové zkoušce nebo k odbornému lékařskému vyšetření.

PRÁVA A POVINNOSTI ZAMĚSTNANCE

Jako zaměstnanec máte právo pracovat v bezpečném pracovním prostředí a být informováni veškerých rizicích, které jsou s Vaší prací spojena. Máte právo se podílet na vytváření a udržování bezpečného pracovního prostředí.

Jak bylo již uvedeno výše zaměstnanec je povinen nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky. Dále je povinen nadřízenému oznamovat různé nedostatky a závady na pracovišti nebo různé nedostatky organizačních opatření, které by mohly ohrozit bezpečnost práce a ochranu zdraví jeho i ostatních kolegů na pracovišti. Zaměstnanec je povinen se podrobit na pokyn zaměstnavatele nebo oprávněného vedoucího zaměstnance, který byl určen zaměstnavatelem, zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. Kompletní seznam práv a povinností naleznete v [§ 106 Zákoníku práce](#).

PRŮBĚH ZKOUŠKY NA ALKOHOL A KDO K NÍ MÁ OPRÁVNĚNÍ

Jak již víme, tak k provedení dechové zkoušky na pracovišti je dle [zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky](#)

[návykových látek § 21 odst. 2](#) oprávněn zaměstnavatel, osoba pověřená kontrolou (zpravidla zaměstnavatelem písemně pověřený vedoucí zaměstnanec) nebo zdravotnický pracovník.

Samotná zkouška může probíhat několika způsoby. Nejčastěji probíhá formou orientační dechové zkoušky pomocí detekčních trubiček ALTEST nebo pomocí digitálního analyzátoru (alkohol tester). Odmítne-li zaměstnanec orientační dechovou zkoušku, zaměstnavatel má dle [zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek § 20 odst. 2](#) právo požadovat, aby se podrobil lékařskému vyšetření.

Zjištění alkoholu může také probíhat formou odborného lékařského vyšetření.

Dále je dobré vědět, že pokud dechovou zkoušku provádíte měřidlem, které nesplňuje podmínky [vyhlášky č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu](#), tak odborné lékařské vyšetření musí být provedeno, protože na základě výsledků z nekalibrovaného měřidla nelze zaměstnanci ukládat sankce, proto po provedení pozitivní orientační dechové zkoušky doporučujeme, aby u zaměstnance bylo provedeno odborné lékařské vyšetření.

Po provedení pozitivního měření musí být sepsaný záznam – Protokol o provedení (orientační) dechové zkoušky na alkohol, po provedení odborného lékařského vyšetření postačí lékařská zpráva. Při pozitivním výsledku je dobré mít s sebou svědka, ať už se jedná o orientační měření nebo odborné lékařské vyšetření.

Odmítne-li zaměstnanec bez vážných důvodů se podrobit odbornému lékařskému vyšetření na alkohol, může na něj zaměstnavatel pohlížet jako by byl pod vlivem alkoholu ([§ 20 odst. 2 zákona č. 65/2017 Sb.](#)), což může vést i k okamžitému ukončení pracovního poměru ([Zákoník práce § 55 odst. 1 písm. b\)](#))

Pozn.: Krom výše uvedených oprávněných osob, Vás může k

orientačnímu vyšetření vyzvat i Policie České republiky, příslušník Vojenské policie, příslušník nebo občanský zaměstnanec Vězeňské služby, strážník obecní policie nebo ošetřující lékař povinné osoby.

JAKÉ ANALYZÁTORY ALKOHOLU POUŽÍVAT?

Právní předpisy přímo neurčují druh a typ měřidla, jediná zmínka o měřidlech na alkohol v dechu je v [§ 20 odst. 3 zákona č. 65/2017 Sb.](#), kde je uvedeno, že pokud je dechová zkouška provedena analyzátozem, který splňuje podmínky [vyhlášky č. 345/2002](#), tak se nemusí provádět lékařské vyšetření. Jedná se o to, abyste nemuseli po dechové zkoušce provádět lékařské vyšetření, tak je zapotřebí dle [vyhlášky č. 345/2002 Sb.](#) 1x ročně provádět ověření měřidla.

Na základě toho je úplně jedno jaký přístroj na měření alkoholu v dechu, ale dle našeho názoru je lepší vždy po provedení dechové zkoušky sepsat protokol o zkoušce na alkohol a následně převést podezřelého k odbornému lékařskému vyšetření, kde dostanete lékařskou zprávu.

SANKCE A POKUTY

Zaměstnanci hrozí postih v případě pozitivního měření a v případě odmítnutí lékařského vyšetření na zjištění alkoholu, v tomto případě může dojít okamžitému skončení pracovního poměru za hrubé porušení pracovní kázně. Při pozitivní krevní zkoušce zaměstnanec platí náklady (doprava + provedení vyšetření) na její provedení. ([Zákona č. 65/2017 Sb. § 24 odst. 2 až 3](#)) Ale v případě, kdy bylo provedeno odborné lékařské vyšetření z důvodu odmítnutí orientačního vyšetření, tak bez ohledu na výsledek veškeré náklady spojené s dopravou a s vyšetřením jdou za vyšetřovanou osobou ([Zákon č. 65/2017 Sb., § 24 odst. 4](#))

Zaměstnavateli v případě, kdy nezajistí na pracovištích dodržování zákazu požívat alkoholické nápoje nebo zneužívat jiné návykové látky, hrozí pokuta až ve výši 300 000Kč. ([Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce § 17 odst. 1 písm. x a odst. 2 písm. a\)](#))

Pozn.: Se [Zákonem č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek](#), došlo ke značnému omezení prodeje a podávání alkoholu. Jaké změny nám tento zákon ohledně alkoholu přinesl?

- **Na sportovní akci** přístupné veřejnosti se i nadále smí prodávat a podávat alkoholické nápoje do 4,3 procenta ethanolu, tedy i **výčepní pivo** a nově také **víno**.
- Jako doposud je zakázáno prodávat a podávat alkohol **ve všech typech škol a školských zařízení**, a také na **všech akcích určených převážně pro osoby mladší 18 let** (typicky dětský den).
- Novou výjimkou jsou ale **školy se zaměřením na gastronomii, hotelnictví, zemědělství, potravinářství nebo potravinářskou chemii**.
- Zákaz se i nadále vztahuje také na **zdravotnická zařízení**.
- Zákaz prodeje alkoholu platí nově pro **prodejní automaty**.
- Alkoholické nápoje lze prodávat a podávat na **veřejnosti přístupné slavnosti, tradiční, kulturní a taneční akci**. To samé platí pro **farmářské a tradiční trhy**.
- Alkoholické nápoje lze dále prodávat a podávat **v dopravních prostředcích dálkové železniční (např. Pendolino), letecké, vodní a dálkové autobusové dopravy (např. Student Agency) – zjednodušeně všude kromě MHD, dále pak v dopravním prostředku určeném pro zájezdovou dopravu, cestovní ruch, nostalgické, historické a propagační jízdy a jízdy na objednávku**.

